

**Bir metropolde 3 boyut:
Sanayi-Tarım-Turizm**

Bursa dünya markası

Bursa büyük projelerle büyük ataklara hazırlanıyor. Yerli marka otomobil projesi, tekstilde moda merkezi, turizm de emsalsiz bir tatil köyü projesi ile kent dünyanın ilgisini toplayacak.

Türkiye'nin büyük metropol kentlerinden Bursa, canlı bir ticaret ve sanayi merkezidir. Zengin tarihi ve kültürel birikimiyle dikkat çekici kent, bir kültür ve turizm merkezi özelliği taşır. Farklı medeniyetleri birleştiren bir açık hava müzesi gibi konumlanan Bursa'da kendine has bir kentleşme modeli göze çarpar.

Bursa'da sanayileşme, 19. yüzyılda yabancı sermayeli ipek fabrikalarının kurulmasıyla başlar. Cumhuriyet Merinos'u kurar. Türkiye'nin ilk OSB uygulaması da Bursa'dan başlayarak yayılmıştır.

Günümüzde katma değer açısından Türkiye'de 4. sırada yer alan Bursa'da tekstil, otomotiv, imalat, tarıma dayalı sanayi ve gıda, mobilya, makine-metal gibi birçok sektör yeşerip boy atmıştır. Balkanlar ve Anadolu gibi farklı yerlerden göç alan Bursa bugün de hızla büyüyor. Vali Şahabettin Harput, dergimize Bursa'yı değerlendirdi.

Sanayide seçici ve kümelenmeci

Vali Harput, Bursa'nın sanayide seçici olma, katma değeri ve teknolojisi yüksek ürünleri daha ileri teknoloji ile üreterek geliri daha üst seviyelere taşıma sürecine girdiğini belirtiyor.

Tekstil, otomotiv, makine ve gıda imalatı gibi ilin en önemli sektörleri açısından bakıldığında ise üretim altyapısı, coğrafi konumunun sağladığı avantajlar, nitelikli insan gücü gibi özelliklerle dünya piyasasında rekabet edebilecek güce sahip olduklarının altını çiziyor. Özellikle tekstil, otomotiv ana ve yan sanayi firmalarının kümelenme çalışmalarına dikkat çekiyor: "Tekstil ana sektörünün, tekstil kimyasalları üretimi başta olmak üzere, iplik üretimi, muhtelif kumaşların dokunması, kumaşların apre baskı vb. şekilde hazırlanması, ev tekstil ürünleri, konfeksiyon ürünleri imalatı şeklinde işleyen bir kümelenme sistemi bulunuyor.

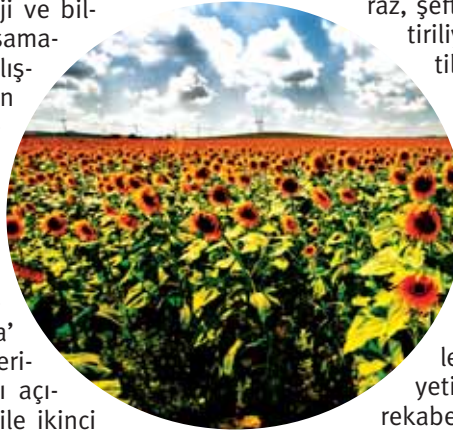
Aynı durum üç oto ana sanayi firmasının (Tofaş, Renault, Karsan) bulunduğu ilimizde oto yan sanayi firmaları ve yedek parça imalatı yapan KOBİ'lerden oluşan bir kümelenme sistemi de mevcut. Bursa'da kümelenme düzeyi ülkemiz bazında baktığımızda ileri seviyededir."

Bilim ve Teknoloji Merkezi

Bursa'da Ar-Ge merkezi belgesine sahip 13 firmanın faaliyet gösterdiğine işaret eden Harput, Büyükşehir Belediyesi tarafından yaptırılacak olan Bilim ve Teknoloji Merkezi'nin Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarına önemli katkı sağlayacağı görüşünde: "Teknopark yapılanması olan Ulutek A.Ş. 2008'de kuruldu. Ar-Ge'ye verilen teşvikleri yeni kurulan Bursa Teknik Üniversitesi ile birlikte değerlendirerek ve buna var olan sanayinin pratik tecrübesini de ilave ederek söyleyebilirim ki, Ar-Ge, inovasyon ve ileri teknoloji konularında Bursa'nın kapasitesi gelişecek ve üst düzeylere çıkacaktır. Ayrıca ülkemizin 2023 hedefleri arasında yer alan yerli uçak, tank, helikopter ve uydular gibi üst teknoloji ve bilgi gerektiren ve pazar sorunu yaşamayan üretim alanlarına dönük çalışmalar, ilimizde mevcut sektörlerin (makine, otomotiv, elektrik-elektronik) Ar-Ge ve inovasyon yeteneklerini de geliştirecektir."

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının sanayi sicil kayıtları baz alındığında; Türkiye'de imalatçı her 100 firmadan 31'i İstanbul'da, 8'i Bursa'da, 7'si Ankara'da, 5'i ise İzmir'de faaliyet gösteriyor. Bursa imalatçı işletme sayısının bakıldığında 6 bin sayısı ile ikinci sırada yer alıyor.

Sanayi ve ticaret yoğunluğu

Bursa Valisi Şahabettin Harput, 6 bin imalatçı işletmenin 13 Organize Sanayi Bölgesi ve 15 Küçük Sanayi Sitesi'nde ve diğer münferit üretim alanlarına yerleştiğini ve yaklaşık 205 bin kişiye istihdam sağladığını sunduğunu kaydediyor.

İlde Esnaf ve Sanatkarlar Odalarına kayıtlı 74.911 esnaf ve sanatkarın faaliyet gösterdiğini de kaydeden Harput, Sanayi Odalarına kayıtlı 4.207 anonim şirket, 23.860 limited şirket, 9.324 şahıs firması, 2.139 diğer işletmeler sınıfından olmak üzere toplam 39.530 üye olduğu bilgisini aktarıyor.

Tarım ve tarımda sanayileşme

Sanayi ile özdeşleşen kent vurgusunun yanında Bursa tarım sektörüyle de ön plana çıkıyor. Şeftali, armut, çilek, ayva, domates, biber vb. birçok dalda Türkiye üretiminin yüzde 10'undan fazlası Bursa'da üretiliyor. Tarım arazisi daha az olan ilçelerde ise pazar sorunu fazla yaşanmayan kiraz, ceviz, badem

bahçeleri tesis projeleri gibi fidan dikim projeleri ve kalkınma projeleri yürütüldüğünü ifade eden Vali Harput, şu bilgileri veriyor: "Kestane, erik, tıbbi aromalı bitkilerin üretilmesinin teşvik edilmesi konusunda Tarım İl Müdürlüğü çalışmalar yapıyor. Küçükbaş hayvan dağıtımı, süt soğutma tankı dağıtımı gibi konularda yapılan çalışmalarla da ilimizin kırsal alanları destekleniyor. Yok olmaya yüz tutmuş olan ipek böceği ve ipekçiliğin yanı sıra arıcılık da Valiliğimizde teşvik ediliyor. Arıcılığı teşvik ettiğimiz bölgeler dağ ilçelerimiz olup, bu ilçeler florasının zengin olması, orman ve zirai ilaç kullanımının az olması nedeniyle de ideal bölgelerdir. Talep sorunu yaşamayan organik tarım ürünleri olarak çilek, kiraz, şeftali, ahududu, domates, biber yetiştiriliyor. Ayrıca organik yumurta da üretilmektedir. İlimizde tarım alanında faaliyet gösteren bazı özel sektör kuruluşları, üreticilerimize ektirerek yetiştirdikleri kaliteli ve verimli fidanlardan temin ettikleri kiraz, incir, elma vb. ürünleri modern paketleme tesislerinde işleyerek ve paketleyerek yurtdışına ihraç ediyor. Bu sözleşmeli çalışmalar da Valiliğimizde desteklenmekte. Bu tarz uygulamalar maliyeti düşürerek, verimliliği ve ülkemizin rekabet gücünü arttırmaktadır."

Turizm çeşitliliği ve cazibesi

Bursa; kaplıcaları, kış turizmi, inanç turizmi, kongre turizmi, sağlık turizmi, spor turizmi ve diğer alternatif turizm (yamaç paraşütü, rafting, paintball, golf, bungee jumping, doğa, of-oad vb.) imkanları ile çok büyük bir potansiyeli de barındırıyor. Ancak bu potansiyelin bu güne kadar sanayinin gölgesinde kalarak yeterince değerlendirilemediğine vurgu yapan Harput, "Bursa turizmi birkaç yıl öncesine kadar ülke turizm pastasında yaklaşık yüzde 0,5'lik bir dilimle yer alıyordu" diyor. Harput, istihdam trendinin hizmet sektörüne doğru kaymasından hareketle, Valilik olarak Bursa'daki turizm potansiyelinin değerlendirilmesi amacıyla geleceğe dönük çalışmalar yürüttüklerini anlatıyor: "Bursa'yı Termal Turizminin merkezi haline getirecek Dağyenice Termal Köyü çalışmalarımız da önemli mesafeler alındı. Sağlık alanında Bursa'yı Güneydoğu Marmara'nın ve hatta AB ve Arap Ülkelerine hitap edecek hale getirme konusunda girişimlerimiz var. Yeni yapılan Merinos Atatürk Kongre Merkezi ile ilimizin turizm imkanlarını

geliştirmek için çalışmalar yürütülüyor. Bu kapsamda Arap Birliği Turizm Bakanları toplantısı Nisan 2012’de Bursa’ da yapılacak. Spor turizmi açısından da koşullarımız uygun. Başta futbol olmak üzere diğer spor dallarında kulüpler yaz kampları için tercihlerini yaparken, bölgenin iklimini, tesislerini, organizasyonlarını vb. durum ve imkanlarını dikkate almaktadırlar. Yazın serin olan Uludağ etekleri, Timsah Arena ve Atatürk Stadyumu gibi var olan altyapısının yanında seyirci potansiyeli ile Bursa, spor turizminde de iddialı olacak. Ayrıca bölgenin doğal güzellikleri ve tabiat şartlarının uygunluğu dağ ilçelerinde, kırsal alanlarda yer alan akarsularda rafting çalışmaları da başlatılmış olup bölgenin gelecekte bu tarz alternatif turizm olanaklarından da gelir elde etmesinin yolu açılacaktır.”

Turizm altyapı yatırımları çoğalıyor

Valilik tarafından başlatılan sağlık, kongre ve alternatif diğer turizm çalışmaları nedeniyle, Bursa’da Türkiye’nin ve dünyanın önemli otel zincirleri de yatırım yapmaya devam ediyor. “Gelecekte Bursa’yı katma değeri yüksek, ileri teknoloji üreten sanayi-ticaret, tarım ve turizm şehri olarak görmeyi hayal ediyoruz” diyen Bursa Valisi Şahabettin Harput, bu hayalin gerçeğe dönüşmesinin çok da uzak olmadığını somutlayarak anlatıyor.

Büyüleyici bir tatil köyü

Vali Harput, şu prestij projesinden söz ediyor: “Valiliğimizde yürütülen il merkezine 7,5 km uzaklıkta ve 1006 hektar alan üzerinde kurulacak Bursa’nın mega prestij projesi olan Dağyenice Termal Tatil Köyü Alanı, Bakanlar Kurulu tarafından Termal Turizm Merkezi olarak ilan edildi. Dağyenice Termal Tatil Köyü Projesi vizyon olarak ayrıcalıklı bir kasaba olacak. Proje için kullanılacak 400 hektar arazinin 100 hektarlık bölümü kapalı alan olarak inşa edilecek. Proje çerçevesinde 1-1,5 milyar dolarlık bir yatırım öngörülmüyor. Proje çok sayıda kür merkezi, wellness,

SPA, sağlık ve sosyal tesislerin yer aldığı konaklama tesisleri, kent merkezi, kongre, gezi alanları, konaklama, eğlence merkezleri, yeşil alanlar, golf ve tenis gibi spor alanları ile binicilik aktivitelerinin yer aldığı, ulaşımın teleferik ve tramvayla sağlandığı bir termal tatil köyü olarak tasarlandı. Yıllık ortalama 500 bin turistini ağırlanması planlanıyor. Şehrin kimliğine yansıyan birçok tarihi eserin ön plana çıkarılması konusunda Büyükşehir Belediyesi ile yürütülen bir çok proje var. Eski ve yeni yapıların kentin sulietini bozmadan tarihi dokuyu gölgede bırakmadan hanlar bölgesi ve diğer bölgelerde çalışmalarımız sürüyor.”

Bursa’nın emsalsiz lojistiği

Bursa coğrafi konum ve yerel pazar açısından Türkiye nüfusunun yoğunlaştığı İstanbul, Kocaeli, Ankara, Eskişehir, İzmir gibi illerin geometrik merkezinde yer alıyor. Kara, deniz ve hava yolu ulaşım imkanlarına da sahip olan kent bu olumlu coğrafi şartlarına otomotiv, tekstil ve makine sektörlerinin gelişmiş olması, kaliteli ve eğitilmiş işgücü gibi unsurları da katınca yatırım açısından vazgeçilmez bir bölge ortaya çıkıyor.

Yerli marka otomobil’i üretmeye hazır

Bu bölgenin cazibesini devam ettirmek için olası sorunlara da çözümler üretiliyor. Vali Şahabettin Harput, özellikle otomotiv ve tekstil sektöründeki sorunları ve çözüm önerilerini şöyle değerlendiriyor: “2000’ li yıllara kadar Bursa’ da üretim yapan Tofaş ve Renault gibi otomobil ana sanayi firmalarının ürettikleri araçlardaki yerli katkı oranı daha yüksek seviyelerde iken, bu oran günümüzde daha aşağılara düşmüş durumda. Bu da üretimi, istihdamı ve katma değeri olumsuz etkiliyor. Bunun önüne geçilmesi için Hükümetimizin üzerinde çalıştığı yerli otomobil projesinin çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Türkiye’nin otomotiv merkezi durumunda olan ilimiz önümüzdeki süreçte yerli otomobil üretimi ile ilgili olarak her zaman birinci sırada bulunacaktır. Benzer sorunlar tekstil sektörü için’ de söylenebilir, Tekstil sektörümüz ucuz ve kalitesiz işçiliğe dayanan daha basit imalatlar yerine katma değeri yüksek, moda ve güncel tasarımlara dayanan ev tekstil ve konfeksiyon ürünleri gibi alanlara yönelerek bu sorunları aşmaya başlamıştır.”

